

Οι προτάσεις Κοσμίδη και πάλι στο τραπέζι

Το «μικρό και ευέλικτο Υπουργικό» και η ανασύνθεση της κυβέρνησης

Οι προτάσεις Κοσμίδη, τουλάχιστον ως προς το πρώτο σκέλος τους σχετικά με τη σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου, για ένα μικρό και ευέλικτο σχήμα επανέρχονται στο προσκήνιο και φαίνεται ότι αποτελούν τη μοναδική πρόταση για την ανασύνθεση της κυ-

βέρνησης που έχει αυτή τη στιγμή στα χέρια του ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης. Ο γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου δεν κρύβει άλλωστε ότι προτάσεις για συγχώνευση ή κατάργηση υπουργείων, μετατροπή τους σε επιτελικά σχήματα, κατάργηση γενι-

κών και ειδικών γραμματειών, περιορισμό στο ελάχιστο του αριθμού των υφυπουργών, έχει παραδώσει εδώ και καιρό στον κ. Σημίτη και τις έχει μάλιστα αναπτύξει δημοσίως, σε εκδήλωση που διοργανώθηκε προσφάτως σε κεντρικό ξενοδοχείο των Αθηνών.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Κοσμίδη άνοιξαν τότε τον ασκό του Αιόλου, καθώς πολλά κυβερνητικά και κομματικά στελέχη τις επέκριναν. Οι επικρίσεις τους όμως αφορούσαν το δεύτερο σκέλος που αναφερόταν στη μείωση των εκλογικών περιφερειών και στο εκλογικό σύστημα, γεγονός που ανάγκασε τον Πρωθυπουργό να διευκρινίσει ότι θα τις εξετάσει αμέσως μετά τις εκλογές. Ουδείς όμως άσκησε οποιαδήποτε κριτική στην πρόταση Κοσμίδη για «μικρό και ευέλικτο» κυβερνητικό σχήμα.

Ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου σε συνομιλία που είχε χθες με «Το Βήμα» επιβεβαίωσε ότι οι προτάσεις που κατέθεσε εξακολουθούν να ισχύουν, «μπορούν ανά πάσα στιγμή να εφαρμοσθούν, φθάνει να το θελήσει ο Πρωθυπουργός», αλλά δήλωσε πλήρη άγνοια για τις προθέσεις του κ. Σημίτη.

Στενοί συνεργάτες του κ. Σημίτη αποκάλυπταν παράλληλα, ότι και άλλα κυβερνητικά στελέχη έχουν υποβάλει γραπτώς προτάσεις και εισιτήσεις «για έξοδο από την κρίση», αλλά και για αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος (δηλώνοντας ωστόσο άγνοια και αυτοί για το περιεχόμενό τους), πλην όμως υπενθύμιζαν ότι τις «όποιες πρωτοβουλίες του ο Πρωθυπουργός θα τις λάβει μόνος του, εντός του πρώτου δεκαημέρου του Ιουλίου».

Το ενδιαφέρον ωστόσο των κυβερνητικών στελεχών δεν εστρά-

φη ακόμη προς τον επερχόμενο ανασχηματισμό και στο αν θα καταργηθούν ή συγχωνευθούν τα υπουργεία τους (που αποτελεί συνταγματικό προνόμιο του ίδιου του Πρωθυπουργού), αλλά στην... κε-

νή θέση που δημιουργήθηκε στο Εκτελεστικό Γραφείο, και άρχισαν ήδη την... ψηφοθηρία. Δεν είναι λίγα τα κυβερνητικά στελέχη που δείχνουν ενδιαφέρον, όπως φέρ' ειπείν οι κκ. Ι. Παπαντωνίου, Χρ.

Βερελής, Π. Ευθυμίου, Κ. Γεϊτονας (γραμματέας σήμερα Οικονομικού), αλλά και στελέχη της ΚΕ όπως ο κ. Αντ. Κοτσακάς κ.ά.

Ν. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Κ. Λαλιώτης: «Στις εκλογές θα πάμε με τον Κ. Σημίτη»

Η πρώτη ημέρα των εσωκομματικών εκλογών στο ΠαΣοΚ

ΜΑΖΙΚΑ ψήφισαν χθες στις εσωκομματικές εκλογές τα μέλη του ΠαΣοΚ προκειμένου να εκλέξουν νέους γραμματείς και επιτροπές στις Τοπικές και Νομαρχιακές Οργανώσεις. Εκλογές έγιναν στο Λεκανοπέδιο Αττικής, στη Θεσσαλονίκη και στην Κόρινθο, ενώ τα αποτελέσματα αναμένονται σήμερα τις πρώτες πρωινές ώρες. Την Κυριακή 29 Ιουνίου έπονται οι εκλογές στους άλλους νομούς της χώρας.

Αψιμαχίες παρατηρήθηκαν στο Περιστέρι όταν με το άνοιγμα της κάλπης κάποιοι επιχειρήσαν να εμποδίσουν περίπου 100 άτομα να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα. Ήδη από την προηγούμενη εβδομάδα υπήρξαν ενστάσεις για τα 100 αυτά νέα μέλη και η Επιτροπή Δεοντολογίας αποφάσισε ότι δεν είχαν δικαίωμα ψήφου.

Νέες ενστάσεις που υποκινήθηκαν, σύμφωνα με πληροφορίες, από κορυφαίο υπουργό της κυβέρνησης, ανάγκασε την Επι-

Ο κ. Σκανδαλίδης ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα

τροπή Δεοντολογίας να συνεδριάσει εκ νέου και να βγάλει νέα, αντιθετη απόφαση, η οποία

προκάλεσε και τα χθεσινά επεισόδια.

Παρέμβαση στις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις έκανε χθες ο γραμματέας του ΠαΣοΚ κ. Κ. Λαλιώτης. Προσερχόμενος να ψηφίσει στα Εξάρχεια, διεμήνυσε ότι «την άνοιξη του 2004 με πρόεδρο και υποψήφιο πρωθυπουργό τον Κώστα Σημίτη για μία ακόμη φορά θα δημιουργήσουμε ένα πλειοψηφικό ρεύμα». Και, για να τονώσει ακόμη περισσότερο το ηθικό των στελεχών του κυβερνώντος κόμματος, επανέλαβε με έμφαση ότι ο κ. Σημίτης αξίζει να είναι ο άνθρωπος που θα οδηγήσει την Ελλάδα και τους Έλληνες, με ανάπτυξη και ευημερία, σε αυτόν τον ιστορικό κύκλο του 21ου αιώνα. Χαρακτήρισε μάλιστα «γνήσια δημοκρατική διαδικασία» τις εσωκομματικές εκλογές και ανέφερε ότι τα μέλη του ΠαΣοΚ ανέρχονται σε 160.000.

Το δικό του μήνυμα «ενότητας και ευθύνης» εξέπεμψε από τη Θεσσαλονίκη ο κ. Ευ. Βενιζέλος.

Για «ακυβερνησία» θα μιλήσει ο κ. Καραμανλής

ΣΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ υψηλούς αντιπολιτευτικούς τόνους θα εκφρασθεί ο πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κ. Καραμανλής κατά την αυριανή συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του κόμματός του. Ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, κατά την ομιλία του στην αίθουσα της Γερουσίας της Βουλής, θα ασκήσει σκληρή κριτική προς την κυβέρνηση σχετικά με την πολιτική που ακολουθεί σε όλους τους τομείς.

Η φράση «θα υπάρξει συνολική κρίση», που χρησιμοποιούν συνεργάτες του κ. Καραμανλή είναι ενδεικτική των προθέσεων του προέδρου της ΝΔ. Σύμφωνα με πληροφορίες του «Βήματος», ο κ. Καραμανλής θα υποστηρίξει ότι «η χώρα δεν κυβερνάται», θα επισημάνει τις αδυναμίες της κυβερνητικής πολιτικής, ενώ θα υπάρξει ιδιαίτερη μνεία στην κατάσταση που επικρατεί στο εσωτερικό του κυβερνώντος κόμματος.

Όπως αναφέρουν, χαρακτηριστικά, κορυφαία κομματικά στελέχη της ΝΔ, ο κ. Καραμανλής θα τονίσει ότι «τα ψέματα τελείωσαν με την ολοκλήρωση της ελληνικής προεδρίας». Ο κ. Κα-

ραμανλής θα κάνει λόγο για «ανικανότητα» της κυβέρνησης, καθώς και για «πολιτική κόπωση».

● Επίθεση κατά της κυβέρνησης εξαπέλυσε χθες βράδυ ο πρόεδρος της ΝΔ κ. Κ. Καραμανλής, μιλώντας στην

Αγία Παρασκευή. Ο κ. Καραμανλής ανέφερε ότι «η σημερινή κατάσταση αδυναμίας ανάπτυξης της οικονομίας και αντιμετώπισης των προβλημάτων της καθημερινότητας είναι αποτέλεσμα της παρατετα-

μένης κυβερνητικής κρίσης».

Ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης επέρριψε και ευθύνες προσωπικά στον πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη για τη σημερινή κατάσταση και συμπλήρωσε

πως «η κοινωνία έχει χάσει την εμπιστοσύνη της στο σύστημα εξουσίας, το κατεστημένο της εικασίας, την κυβέρνηση του λεγόμενου εκσυγχρονισμού».

Α. ΡΑΒΑΝΟΣ

Σκληρή απάντηση Μολυβιάτη για τη «σλαβομακεδονική μειονότητα»

ΕΝΤΟΝΟ προβληματισμό και ανησυχία προκάλεσε στα πολιτικά κόμματα και ιδιαίτερα στη Νέα Δημοκρατία άρθρο που δημοσιεύθηκε στο χθεσινό «Βήμα», με τον τίτλο «Απρόσδοκτες πρωτοβουλίες - προς εγκατάσταση σλαβομακεδονικής μειονότητας στη Μακεδονία». Το άρθρο του κ. Ευ. Κωφού, ο οποίος υπήρξε εμπειρογνώμων πρεσβευτής στο υπουργείο Εξωτερικών, και το οποίο δημοσιεύθηκε στη στήλη «Γνώμες» της εφημερίδας, προκάλεσε μάλιστα και πολιτικές παρεμβάσεις.

Συγκεκριμένα, ο συντονιστής Εθνικής Αμυνας και Εξωτερικών της ΝΔ κ. Π. Μολυβιάτης (φωτογραφία), με αφορμή το άρθρο, εξέδωσε μια ιδιαίτερα σκληρή δήλωση στην οποία επισημαίνει ότι «η κυβέρνηση ανακινεί και πάλι, κατά περίεργο τρόπο, το θέμα της "επιστροφής", υπό τη μια ή την άλλη μορφή, των Σλαβομακεδόνων που εγκατέλειψαν την Ελλάδα στην περίοδο 1941-1949».

Ο κ. Κωφός στο άρθρο επισημαίνει μεταξύ άλλων ότι «η επαναπροώθηση στην Ελλάδα χιλιάδων ατόμων με εδραιωμένη εθνικιστική σλαβομακεδονική συνείδηση δεν συνιστά "επαναπατρισμό", αλλά αυθαίρετο εποικισμό αλλοεθνούς εθνικιστικής μειονότητας στις παραμεθόριες περιοχές των μακεδονικών νομών της χώρας».

Επ' αυτής της επιστημονικής πρέσβης κ. Μολυβιάτης δήλωσε ότι «πάγια πολιτική όλων ανεξαιρέτως των ελληνικών κυβερνήσεων είναι ως τώρα η απαγόρευση του επαναπατρισμού των ατόμων αυτής της κατηγορίας και των απογόνων τους. Και η πολιτική αυτή υπαγορεύεται από πολλούς και σοβαρούς λόγους, που ισχύουν και σήμερα».

Παράλληλα, ο συντονιστής της ΝΔ αναφέρει ότι «αν η κυβέρνηση θέλει να αλλάξει την πολιτική αυτή, οφείλει να το δηλώσει ευθέως και να εξηγήσει και τους λόγους που την ωθούν σε αυτή την αλλαγή».

Ο κ. Μολυβιάτης διαχωρίζει ευθέως το ζήτημα της προσωρινής επίσκεψης στη χώρα μας υπογραμμίζοντας χαρακτηριστικά: «Άλλο θέμα είναι βεβαίως η δυνατότητα να επισκέπονται προσωρινά την Ελλάδα τα άτομα αυτά, για ανθρωπιστικούς ή παρεμφερείς λόγους, για την οποία ουδείς μπορεί να έχει αντίρρηση, εφόσον τηρούνται τα προβλεπόμενα από τη σχετική νομοθεσία». Μάλιστα θέτει προ των ευθυνών της την κυβέρνηση σημειώνοντας ότι «οφείλει να διευκρινίσει επιτέλους τις προθέσεις της και να πάψει να παίζει μικροκομματικά παιχνίδια πάνω σε ένα τέτοιο θέμα».

Διμερή για το Αιγαίο θέλει η Αγκυρα

Κωνσταντινούπολη

Η ΑΓΚΥΡΑ αφήνει να πλανάται πρόταση - σκέψη για τη διμερή συζήτηση των θεμάτων που προκαλούν εντάσεις στο Αιγαίο.

Τα αυτά θα μπορούσαν να συζητηθούν διμερώς σε επιτροπή στην οποία να συμμετάσχουν και ειδήμονες από τις δύο πλευρές, είπε ο τούρκος υπουργός Εξωτερικών κ. Αμπντούλάχ Γκιουλ σε τηλεοπτική συζήτηση ενώ την ίδια ιδέα επανέλαβε και ο εκπρόσωπος του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών, μερικές ώρες αργότερα.

«Εκφράσαμε την ετοιμότητά μας να συζητήσουμε τα θέματα του εναέριου χώρου σε διμερές επίπεδο με την Ελλάδα» είπε ο κ. Χουσεΐν Ντριόζ.

Ο κ. Ντριόζ αναφέρθηκε και στις αιτιάσεις για παραβιάσεις και παρενοχλήσεις της πολιτικής αεροπορίας που διατυπώθηκαν από ελληνικές πλευρές, για να σημειώσει ότι «προφανώς αποτελούν προσπάθεια κατοχύρωσης της ελληνικής πρακτικής που βρίσκεται σε αντίφαση με το Διεθνές Δίκαιο».

Η Τουρκία δεν δέχεται την ελληνική άποψη για τα δέκα ναυτικά μίλια του ελληνικού εναέριου χώρου πέραν των έξι ναυτικών μιλίων που ισχύουν στη θάλασσα, επανέλαβε ο κ. Ντριόζ και σημείωσε ότι δεν έχουν νόημα οι κατηγορίες για «παραβιάσεις του FIR» που διατυπώνονται από ελληνικές πλευρές.

Ο κ. Ντριόζ υποστήριξε ότι οι τουρκικές στρατιωτικές πτήσεις γίνονται στον διεθνή εναέριο χώρο του Αιγαίου, πάντα με ενεργοποιημένους τους κώδικες αναγνώρισης IFF, και ότι σε μεγάλο βαθμό οι πτήσεις γίνονται χωρίς εξοπλισμό. Από τον Δεκέμβριο του 2001 και μετά η Τουρκία υποβάλλει - ως μέτρο καλής θέλησης - προγράμματα πτήσεων για όλα τα στρατιωτικά αεροσκάφη της στο Αιγαίο μέσω των διαύλων του ΝΑΤΟ, μία ημέρα πριν από την πραγματοποίηση των πτήσεων.

Ο τούρκος εκπρόσωπος συνέκρινε την ελληνική δραστηριότητα στο Αιγαίο με την τουρκική και διαπίστωσε ότι ενώ η Τουρκία έκανε 6.623 πτήσεις στο Αιγαίο το 2002, τα ελληνικά στρατιωτικά αεροσκάφη πραγματοποίησαν περισσότερες από 30.000 πτήσεις. «Ενώ οι πτήσεις μας στο Αιγαίο αποτελούν το 3% των ετήσιων στρατιωτικών πτήσεων, η αναλογία αυτή για την Ελλάδα φτάνει το 80%» είπε ο κ. Ντριόζ.

Προκλητική χαρακτήρισε το ΓΕΑ την ανακοίνωση του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών, σημειώνοντας ότι όσα αναφέρονται σε αυτήν όχι μόνον δεν ισχύουν στην πραγματικότητα, αλλά και δημιουργούν περισσότερη ένταση στο Αιγαίο. Το ΓΕΑ αναφέρει ότι οι Τούρκοι δεν υποβάλλουν σχέδια πτήσεως «πέντε σημείων», απλώς αναφέρουν πόσα αεροσκάφη θα εισέλθουν στο FIR Αθηνών χωρίς να προσδιορίσουν ούτε πότε θα εισέλθουν ούτε από πού και κυρίως πόσο διάστημα θα παραμείνουν σε αυτό. Τα τουρκικά αεροσκάφη εισέρχονται οπλισμένα, έχουν υπερδιπλασιάσει τις πτήσεις τους και μάλιστα τελευταίως πραγματοποιούν και πτήσεις πάνω από νησιά. Όπως συνέβη και χθες με την εναέρια «εισβολή» 16 τουρκικών αεροσκαφών, που προκάλεσαν πέντε παραβιάσεις του εθνικού εναέριου χώρου και πέντε εμπλοκές με ελληνικά μαχητικά.

Α. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

ΕΡΕΥΝΑ-2

Υπερχρεωμένα και αδιαφανή. Ετσι θα χαρακτηρίζαμε τα δύο μεγάλα κόμματα με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν για την οικονομική τους διαχείριση. ΠαΣοΚ και ΝΔ, παρ' ότι χρηματοδοτούνται γενναιόδωρα από τον κρατικό

κορβανά (εισπράττουν περίπου 35 εκατομμύρια ευρώ ετησίως), εξακολουθούν να δανειοδοτούνται συστηματικά από (κρατικές) τράπεζες. Το έτος 2002 η ΝΔ πήρε δάνεια 10,5 δισεκατομμυρίων δραχμών, ενώ το ΠαΣοΚ

πήρε δάνεια ύψους 5,4 δισ. Ισχνές παραμένουν οι εισφορές οπαδών και μελών (5% των εσόδων), ενώ αφανείς χρηματοδότες καλύπτουν με άγνωστα ποσά τα κομματικά ταμεία, ιδιαίτερα σε προεκλογικές περιόδους.

Το ταμείον είναι μείον για ΠαΣοΚ και ΝΔ

Τι δείχνουν τα στοιχεία για τα οικονομικά των δύο μεγάλων κομμάτων

ΓΙΑ ΝΑ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ με δραχμές, οι δαπάνες του ΠαΣοΚ κατά το έτος 2000, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, έφθασαν τα 12,7 δισεκατομμύρια περίπου. Από αυτά τα 4,7 δισεκατομμύρια κάλυψε η κρατική χρηματοδότηση και άλλα 7 δισεκατομμύρια περίπου κάλυψε ο δανεισμός από την (κρατική) Εθνική Τράπεζα. Τα έσοδα από τις εισφορές μελών ήταν κάτω από 1 δισεκατομμύριο, λιγότερο από το 8% του συνόλου. Καθώς και στη ΝΔ επικρατεί η ίδια κατάσταση, δεν θα ήταν υπερβολή να χαρακτηρίζε κανείς τα δύο μεγάλα κόμματα κρατικοδίαιτα. Ούτε θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι τα κόμματα μετατρέπονται σε προβληματικές δημόσιες επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και οι πολίτες σε καταναλωτές τους.

Χρέη

Ως το πιο χρεωμένο ελληνικό κόμμα εμφανίζεται η ΝΔ. Σύμφωνα με πηγές της Ρηγίλλης, τα χρέη της ανέρχονται σε 4,8 δισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή περίπου το 90% της κρατικής επιχορήγησης. Κάποια στελέχη της ΝΔ αμφισβητούν αυτό το ποσό και κάνουν λόγο για χρέος 8 δισ. ή 6 δισ. Ο πρώτος πρόεδρος της ΝΔ που ομολόγησε το τεράστιο χρέος του κόμματος ήταν ο κ. Μιλτ. Εβερετ. «Βρήκα στα ταμεία έλλειμμα 6 δισ.» είχε δηλώσει το 1993, προκαλώντας σάλο στη ΝΔ αφού τα πυρά εστρέφοντο κατά του προκατόχου του κ. Κ. Μητσotάκη.

Από την πλευρά του το ΠαΣοΚ εκτιμά σήμερα τα χρέη του σε 2,5 δισ., ήτοι στο 50% περίπου της κρατικής επιχορήγησης. Αείζει να σημειωθεί ότι το κυβερνών κόμμα εμφανίσε το 2002 πλεόνασμα ύψους 900.000 ευρώ. Τραπεζίτες και των δύο κομμάτων ήταν επί σειρά ετών η (κρατική) Εθνική Τράπεζα, αν και σήμερα όλα τα κόμματα προσφεύγουν και στην (κρατική) Αγροτική Τράπεζα, όπως αναφέρει ο γενικός διευθυντής της ΝΔ και υπεύθυνος για τα οικονομικά κ. Ι. Βαρθολομαίος. Συγκεκριμένα τα κόμματα σύμφωνα με τα παρακάτω στοιχεία η οικονομική κατάσταση των κομμάτων είναι:

ΠΑΣΟΚ

- Συνολικά έσοδα: 22.014.206 ευρώ.
- Κρατική επιχορήγηση: 17.415.779 ευρώ.
- Εισφορές βουλευτών: 1.227.000 ευρώ.
- Χρέος: 2,5 δισεκατομμύρια δραχμές.
- Επιπλέον 1.339.675 ευρώ χορηγούνται από το κράτος για το Ινστιτούτο ΙΣΤΑΜΕ

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- Συνολικά έσοδα: 20.285.409 ευρώ.
- Κρατική επιχορήγηση: 15.713.121 ευρώ.
- Εισφορές βουλευτών: 900,00 ευρώ.
- Χρέος: 4,8 δισεκατομμύρια δραχμές.
- Επιπλέον 1.309.426 ευρώ χορηγούνται από το κράτος για το Ινστιτούτο «Κωνσταντίνος Καραμανλής».

Τόσο το ΠαΣοΚ όσο και η ΝΔ (η είσοδος των γραφείων τους αριστερά και δεξιά, αντίστοιχα) δεν ευημερούν οικονομικά

Πόσο κοστίζει ο βουλευτής;

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της Βουλής για το 2003, το ποσό για τις βουλευτικές αποζημιώσεις θα φθάσει τις 35.541.700,00 ευρώ. Και αυτά, πέραν του κόστους για το leasing αυτοκινήτων που εισάγεται για πρώτη φορά εφέτος καθώς και του κόστους για τη λειτουργία γραφείων ορισμένων «πρωτών» βουλευτών της περιφέρειας που ευρίσκονται επί της οδού Βουλής, στο κέντρο της Αθήνας. Οι παροχές προς τους βουλευτές δεν εξαγγίζονται σε αυτά. Συνολικά οι βουλευτές έχουν 900 αποσπασμένους υπαλλήλους που συνεχίζουν να αμείβονται από το κράτος και επιπλέον έχουν επίδομα περίπου

410 ευρώ ο κάθε υπάλληλος, δηλαδή 4.428.000 ετησίως. Ακόμη, οι αστυνομικοί που φρουρούν τους βουλευτές είναι αποσπασμένοι από το υπουργείο Δημόσιας Τάξης και κατά μέσο όρο σε κάθε βουλευτή αναλογούν δύο αστυνομικοί συνοδοί. Συνολικά η φύλαξη των βουλευτών κοστίζει επιπλέον 2.520.000 ευρώ.

Το κόστος για το γραφείο του Πρωθυπουργού – σύμβουλοι και προσωπικό – φθάνει τα 3.107.000,00 ευρώ και είναι σχεδόν σταθερό τα τελευταία τρία χρόνια. Το συνολικό κόστος προκειμένου να καλυφθούν οι αμοιβές υπαλλήλων, επιστημονικών συνεργατών, βουλευτών και όλες οι δραστηριότητες που αφορούν τη λειτουργία της Βουλής φθάνει για το έτος 2003 τα 120.521.400,00 ευρώ.

Και με τη βούλα του Συντάγματος

Η χρηματοδότηση των κομμάτων εγγράφεται στην Αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001 που καθιερώνει πλέον δικαίωμα των κομμάτων και αντίστοιχη υποχρέωση του κράτους για οικονομική ενίσχυση όχι μόνο για τις εκλογικές τους δαπάνες αλλά και για τις λειτουργικές, δηλαδή για τα τρέχοντα διαχειριστικά τους έξοδα.

Η κρατική επιχορήγηση συναρτάται με ιστορικά κριτήρια, δηλαδή με το ποσοστό των ψήφων του κόμματος στις προηγούμενες εκλογές. Νέα κόμματα χωρίς εκλογική ιστορία ή κόμματα που έχουν προέλθει

από διάσπαση δεν χρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται ελάχιστα από το κράτος. Ετσι γίνεται πρακτικά αδύνατο ή πολύ δύσκολο για τα νέα κόμματα να ανταγωνισθούν το υπάρχον κομματικό μονοπώλιο που στηρίζεται στο δημόσιο χρήμα. Πρόσφατη είναι η ιστορία του Κινήματος Ελευθέρων Πολιτών του οποίου ο ιδρυτής κ. Δημ. Αβραμόπουλος, αφού ζήτησε δάνειο από την Εθνική Τράπεζα για να αντεπεξέλθει στα λειτουργικά έξοδα και δεν βρήκε ανταπόκριση, έκλεισε τελικά το κόμμα του επικαλούμενος «οικονομικές δυσκολίες»!

Η ιστορία του χρήματος

Προ του 1987 δεν υπήρχε κρατική χρηματοδότηση στα κόμματα. Ο κ. Κ. Γείτονας, γραμματέας Επιτροπής Οικονομικού του ΠαΣοΚ σήμερα, κατείχε την ίδια θέση στο διάστημα 1977-85 και θυμάται:

«Δραχμή δραχμή μαζεύαμε τότε τα λεφτά στο ΠαΣοΚ!». Πολλές φορές γλίτωσαν από την οικονομική καταστροφή με δωρεές που άφηναν κάποιοι λάτρεις του Ανδρέα Παπανδρέου. Ενα σπίτι στην Αίγινα, ένα διαμέρισμα στην Αθήνα. Στη δεκαετία του '80 τηλεφώνησε στο ΠαΣοΚ ένας συμβολαιογράφος και τους ειδοποίησε να ανοίξουν τη θυρίδα ενός δωρητή. Ανοίξαν και βρήκαν μέσα ράβδους χρυσού που πωλήθηκαν για τις ανάγκες της προεκλογικής εκστρατείας το 1981. Γύρω στο 1978 στο ΠαΣοΚ δεν είχαν να πληρώσουν τα τηλέφωνα. Παραχώρησε τότε ο Παπανδρέου μια παλιά Μπιούικ που είχε στον ΟΔΥ και πήραν τα λεφτά σε γραμμάτια μετ' εμποδίων! Οι περισσότεροι δούλευαν στο ΠαΣοΚ εθελοντικά, με πολύ ενθουσιασμό. Ήταν η πρωική εποχή των κομμάτων. Μια αφίσα για την Πρωτομαγιά, που αναπαρίστανε ένα φτυάρι, τη φωτογράφησε μόνος του ένας οπαδός του Κινήματος, αρχιτέκτονας, και κόστισαν μόνο τα έξοδα του τυπογραφείου.

Κομματικοί προϋπολογισμοί δεν δημοσιεύονταν ως το 1987. Στη Ρηγίλλης θυμούνται ότι το 1983 ο Ευ. Αβέρωφ πούλησε ένα αμπελάκι που είχε στα Τρίκαλα για να ξεπληρώσει κομματικά χρέη. Εφτασε στη Ρηγίλλης ο αδελφός του προέδρου Μισέλ Αβέρωφ με μια βαλίτσα χαρτονομίσματα και κανείς δεν διανοήθηκε να ασχοληθεί με αποδείξεις και προϋπολογισμούς.

Η κυρία Μπριγκίτα Παπασταύρου, που είχε αναλάβει την προεκλογική εκστρατεία του κ. Γ. Ράλλη το 1981, θυμάται ότι ο πρώην πρωθυπουργός έβαλε λεφτά από την τσέπη του για να καλύψει ορισμένα οικονομικά κενά, μετά την ήττα της ΝΔ στις εκλογές. Στις εκλογές του 1981 οι εθελοντές της ΝΔ είχαν εξαφανιστεί, οι αρνητικές δημοσκοπήσεις είχαν διώξει τον κόσμο. «Είχαμε μόνο μια χούφτα "οννεδίτες"!». Η κυρία Παπασταύρου θυμάται ότι στην Καλαμάτα που μίλησε προεκλογικά ο Ράλλης δεν είχαν χρήματα για να κατασκευάσουν την εξέδρα και ο κ. Κ. Κουλούρης τους πούλησε την εξέδρα του ΠαΣοΚ όπου είχε μίλησει την προηγούμενη ημέρα ο Αντρέας!

Εκλογικές αναμετρήσεις (1974 - 2000)

17 Νοεμβρίου 1974

Οι πρώτες μεταπολιτευτικές εκλογές. Η Νέα Δημοκρατία του Κωνσταντίνου Καραμανλή εκλέγεται πανηγυρικά με 54,37%. Στη δεύτερη θέση έρχεται η Ένωση Κέντρου με 20,42%. Το νεοσύστατο ΠαΣοΚ του Ανδρέα Παπανδρέου με 13,58% καταλαμβάνει την τρίτη θέση.

20 Νοεμβρίου 1977

Η Νέα Δημοκρατία με τον Κ. Καραμανλή κερδίζει τις εκλογές με 41,84%. Το ΠαΣοΚ υποσκελίζει τη «γηραιά» πλέον ΕΔΗΚ και καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση με 25,34%. Πρόκειται για την τελευταία φορά που τα δύο κόμματα καταλαμβάνουν ποσοστό μικρότερο του 75%. Τρίτο κόμμα έρχεται η ΕΔΗΚ με 11,95%.

18 Οκτωβρίου 1981

Το ΠαΣοΚ με κεντρικό σύνθημα την «Αλλαγή» καταλαμβάνει την εξουσία με 48,07% (173 βουλευτικές έδρες), αφήνοντας την υπό τον κ. Γ. Ράλη πλέον ΝΔ δεύτερη με 35,88%. Τρίτο έρχεται το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος με 10,94%.

2 Ιουνίου 1985

Το ΠαΣοΚ κερδίζει για δεύτερη συνεχή φορά με ποσοστό 45,82%. Η ΝΔ ανεβαίνει στο 40,84%. Τα δύο κόμματα συγκεντρώνουν 86,6%. Η εποχή του «δικομματισμού» ξεκινά. Το ΚΚΕ έρχεται τρίτο για δεύτερη συνεχόμενη εκλογική αναμέτρηση με 9,89%.

18 Ιουνίου 1989

Οι οσμές του «βρώμικου '89» πνίγουν τον πολιτικό κόσμο. Η ΝΔ υπό τον κ. Κ. Μητσotάκη κερδίζει τις εκλογές με 44,28% και το ΠαΣοΚ μένει δεύτερο με 39,13%. Τρίτο κόμμα έρχεται ο «Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου» με 13,12%. Πρώτη οικουμενική κυβέρνηση ΝΔ - ΣΥΝ υπό τον κ. Τζ. Τζαν-

νετάκη. «Αντέχει» ως τις 12 Οκτωβρίου, οπότε υπό τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου κ. Ι. Γριβα σχηματίζεται υπηρεσιακή κυβέρνηση.

5 Νοεμβρίου 1989

Η ΝΔ κερδίζει ξανά με 46,19%, ενώ το ΠαΣοΚ φθάνει στο 40,67%. Ο ΣΥΝ τρίτος με 10,97%. Σχηματίζεται οικουμενική κυβέρνηση υπό τον καθηγητή κ. Ξ. Ζολώτα.

9 Απριλίου 1990

Η ΝΔ κερδίζει τις εκλογές με 46,89%, ενώ το ΠαΣοΚ πέφτει στο 38,61%. Ο Συνασπισμός έρχεται τρίτος με 10,28%. Ο κ. Κ. Μητσotάκης δεν θα εξαγλήσει την τετραετία ως πρωθυπουργός, με την αποσκίαση του κ. Α. Σαμαρά, που θα σχηματίσει την «Πολιτική Ανοιξη».

10 Οκτωβρίου 1993

Το ΠαΣοΚ κερδίζει τις εκλογές με 46,88%. Η ΝΔ καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση με 39,3. Τρίτη έρχεται η ΠΟΛΑΝ του κ. Σαμαρά με 4,87%. Τα δύο κόμματα της Αριστεράς (ΚΚΕ και ΣΥΝ) μετά βίας αγγίζουν το 7,48%.

22 Σεπτεμβρίου 1996

Το ΠαΣοΚ με πρόεδρο τον κ. Κ. Σημίτη κερδίζει με ποσοστό 41,49%. Η ΝΔ με πρόεδρο τον κ. Μ. Εβερετ καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση με 38,12%. Το ΚΚΕ λαμβάνει 5,61% και ο ΣΥΝ 5,12%. Εμφανίζεται το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα (ΔΗΚΚΙ) του κ. Δ. Τσοβόλα, και συγκεντρώνει ποσοστό 4,43%.

9 Απριλίου 2000

Το ΠαΣοΚ κερδίζει για τρίτη συνεχόμενη φορά τις εκλογές συγκεντρώνοντας 43,79%. Η ΝΔ υπό την προεδρία του κ. Κ. Καραμανλή έρχεται δεύτερη με 42,73%. Τρίτο κόμμα εκλέγεται το ΚΚΕ με 5,53% και τέταρτος ο ΣΥΝ με 3,2%.